

A MAGYAR ÁLLAMI OPERAHÁZ 2019, 2022 és 2023 után idén április 17-én immár negyedik alkalommal rendezett egynapos O/A minikonferenciát Bartók Béla művészetéről és befogadásának nehézségeiről pedagógusok számára, az iskolai ének-zene oktatáshoz kapcsolódóan.

MÁRCIUSBAN TÖBB ELŐADÁS MARADT EL, vagy került csonkán a közönség elé az operaházi dolgozók sztrájkja miatt. Március 24-én megállapodás született a sztrájk felfüggesztéséről. Az erről szóló közlemény szerint az Opera munkatársai számára az idei év második felében két részletben összesen 30 százalék alapbéremelést biztosít, továbbá április és szeptember hónapban nettó 140-140 ezer forint cafeteriaemelést juttat. A felsorolt plusz jövedelmek beépülnek az eddigi járandóságokba. A közlemény szerint a felek elkötelezettek abban, hogy legkésőbb április 30-ig lezárják a kollektív szerződést és aláírják a sztrájkot végleg lezáró megállapodást.

2024 MÁJUSÁTÓL a Zene Háza új időszaki tárlata, a Dívák & Ikonok című kiállítás Rihanna, Björk, Whitney Houston, Janelle Monáe, Tina Turner, Cher, Marilyn Monroe, Maria Callas, Edith Piaf, Ingrid Bergman és még sok más meghatározó előadóművész személyes történetén – és eredeti fellépőruháin, jelmezein – keresztül a dívák rendkívüli erejét és kreativitását mutatja be. A nagyszabású kiállítást a világ legnagyobb iparművészeti-és design múzeuma, a londoni Victoria and Albert Múzeum rendezte. Az eredeti helyszínén 2024. áprilisában zár a tárlat, majd utazókiállításaként először a Zene Házában lesz látható.

A KOSSUTH-DÍJAS BRETZ GÁBOR címszereplésével viszi színre 2024 április 27-én a Magyar Állami Operaház Muszorgszkij Borisz Godunov című alkotását, amely az 1869-es ősváltozatban először hangzik el Magyarországon. Az előadást Almási-Tóth András állítja színpadra, a Magyar Állami Operaház Zenekarát, Énekarát és Gyermekkarát Alan Buribayev vezényli.

A MÁV SZIMFONIKUS ZENEKAR április 18-án „Képeslap Itáliából” címmel adott hangversenyt a Bartók Béla Nemzeti Hangversenyteremben. Ezen az estén köszöntötte a zenekar Fodor András nagybögőművészt, a zenekar kottatárának vezetőjét, aki 65 éve aktív és megbecsült tagja a társulatnak. Fodor András 1959 április 15-én lépett be a zenekarba. Sikeres zenézi pályafutását nagybögősként kezdte, majd szólamvezető lett, és a közösség érdekeit éveken át szakszervezeti títarként is képviselte. Miután elérte a nyugdíj korhatárt, a zenekar vezetése felkérte a kottatár rendbetételére (1997-ben), majd megbízást kapott teljes állásban a kottatári feladatok elvégzésére, amit mindenki meglepedésére a mai napig ellát. Az idén 87 éves művész tudása, nagy tapasztalata és kedves személyisége a továbbiakban is nélkülözhetetlen a zenekar számára, a folytatáshoz jó egészséget kívánt az együttes.

KÁLMÁN PÉTER A 2024/2025-ÖS ÉVAD KAMARAÉNEKESE. A népszerű basszbaritont húsvétvasárnap, a Parsifal előadását követő tapsrend alatt érte a meglepésszerű bejelentés, hogy a következő szezonban ő lesz a Magyar Állami Operaház legnagyobb elismerésének egyik kitüntetettje. A Herendi Porcelánmanufaktúra által készített, hattyút formázó díjat Almási-Tóth András művészeti igazgató adta át a kollégák és a közönség ünneplésének kíséretében.

ARTISJUS. Az infláció értéke alatt tudtak csak nőni a szerzői jogdíjak. A 2023-ban kifizetett jogdíjak reálértéke még mindig nem éri el a pandémia előtti szintet. 2023-ban közel 12 milliárd forint jogdíjat fizetett ki a dalok, zeneművek szerzőinek az Artisjus. Ez nominális növekedést jelent csupán, az elmúlt évek jelentős inflációja miatt a reálérték nem éri el a pandémia előtti felhasználások után keletkezett, 2020-ban kifizetett jogdíjakét. Azzal együtt sem, hogy újabb jelentős növekedés volt a digitális jogdíjakban, amelyek 2023-ban már az 1,2 milliárd forintot is meghaladták. A jogdíjbevételek a szerzők bérének is tekinthető, ezért a jogdíjak alakulását az átlagbérekhez viszonyítva is érdemes megvizsgálni. Bár 2023-ban minden korábbinál több szerző részesült jogdíjban, elmondható, hogy 2020-hoz képest csak az alacsonyabb jövedelmű kategóriákban történt bővülés, a legsikeresebb szerzők köre és a „szerzői középosztály” is szűkült az elmúlt években.

AZ EJI (Előadóművészi Jogvédő Iroda) 2024 február 22-én a Budapest Music Centerben tartotta meg tisztújító választógyűlését. A Választógyűlés fő feladata volt, hogy megválassza az EJI 15 fős Küldöttgyűlését, vagyis az EJI döntéshozó szervét. A szavazatok alapján az új Küldöttgyűlés tagjai: Zeneművész szekció: Dorogi Ákos, Frenreisz Károly, Gyimesi László, Novai Gábor, Szenthelyi Miklós, Temesi Bertalan, Zsoldos Béla. Színművész szekció: Császár Angela, Detre Annamária, Hegedűs D. Géza, Mihályi Győző, Pálos Zsuzsa. Táncművész szekció: Mihályi Gábor, Rotter Oszkár. Artistaművész szekció: Zsilák György. 2024. március 26. napján a küldöttek négy évre megválasztották az egyesület elnökségét, felügyelőbizottságát és jogdíjbizottságait. A 2024. július 1. és 2028. június 30. közötti regnálási időszakra az Előadóművészi Jogvédő Iroda Egyesület elnökévé ismét dr. Gyimesi László zeneművészt, az elnökség tagjainak pedig Császár Angela színművészt, Kiss János táncművészt, Sztevanovity Zorán zeneművészt, és Zsilák György artistaművészt választották. A Felügyelőbizottság tagja az elnökséggel azonos időkeretben továbbra is Fehér Anna színművész, Földi Béla táncművész és Horváth Kornél zeneművész.

OKTÓBER 9-ÉN KEZDŐDIK a negyedik Liszt Ünnep Nemzetközi Kulturális Fesztivál, amelyen hiánypótló ritkaságok és műfajteremtő zenészek várják majd a közönséget. Az idei fesztivál vendégei: Martin Haselböck és az Orchester Wiener Akademie, Vaszilij Petrenko és a Royal Philharmonic Orchestra, a Kolozsvári Magyar Opera, illetve Francesco Tristano is. A detroiti

DJ, Jeff Mills Tony Allennel alapított közös projektjével, az Einstürzende Neubauten pedig legfrissebb lemezének dalaival érkezik Budapestre, de a fesztiválon láthatják a magyar nézők először a Recirquel legújabb produkcióját is. A fesztivál első napján Liszt Ferenc Szent Erzsébet legendája című oratóriuma hangzik el a Nemzeti Filharmonikusok előadásában. A világ leghíresebb zenekarait dirigáló Vaszilij Petrenko orosz-brit karmester a Royal Philharmonic Orchestra koncertjén Prokofjev szimfóniája mellett két Liszt-darabot dirigál, zongorán közreműködik Balog József.

ÖT BÉRLETET, Vásáry-, Lehel-, Dohnányi-, Sapszon- és Bartók Rádió-bérletet kínálnak a Magyar Rádió Művészeti Együttese a 2024/2025-ös koncertévadra. Az együttesek az új évadot a tervek szerint már a VI. kerületi Jókai utcai próbateremben kezdik, amelynek munkálatai ütemterv szerint haladnak. A zenei bázist Dohnányi Ernőről fogják elnevezni. A Jókai utcai próbateremben korszerű, minden szempontból kielégítő új hangversenystúdió épül, amely koncertek befogadására is alkalmas lesz. Az énekeknek is lesz önálló próbaterme, amelyet kamarakoncertek előadására és felvételére is tudnak használni.

MÁRCIUS 15. ALKALMÁBÓL ÁLLAMI KITÜNTETÉSEKET ADTAK ÁT

A zenei terület díjazottjai:

Kossuth-nagydíjat kapott:

EÖTVÖS PÉTER, Magyar Szent István-renddel kitüntetett, Kossuth-díjas zeneszerző, karmester, zenepedagógus a különféle hangszeres műfajok mellett az operairódművészetet is kiemelkedő alkotásokkal gazdagító művészet, a magyar klasszikus zene nemzetközi rangját növelő és a kortárs zene tolmácsolása terén is példaadó karmesteri tevékenysége, korszakos jelentőségű életműve elismeréseként.

Kossuth-díjat kapott:

BRETZ GÁBOR Liszt Ferenc-díjas operaénekes, érdemes művész, a Magyar Állami Operaház magánéneke a nemzetközi operaéletben is nagyra értékelt és koncerténekesként is kiemelkedően sikeres ének-művészet, könnyed karakterformálásai és stílusgazdag előadásmódja, a magyar klasszikus zeneművészet jó hírét erősítő és nemes hagyományait folytató előadó-művészet elismeréseként;

TAKÁCS-NAGY GÁBOR Liszt Ferenc-díjas hegedűművész, karmester, érdemes művész a magyar klasszikus zenét több évtizedes inspiratív előadó- és kamaraművészi tevékenysége mellett elsőrangú karmesteri munkájával is gazdagító művészet elismeréseként;

VASHEGYI GYÖRGY Liszt Ferenc-díjas karmester, a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja, volt elnöke, nemzetközileg is jelentős karmesteri tevékenysége, különösen a régizene műfajának hazai tolmácsolásában egyedülálló művészi munkája, a Purcell Kórus és az Orfeo Zenekar alapító vezetőjeként végzett értékteljesítő tevékenysége, valamint a művészeti közéletben végzett meghatározó munkája elismeréseként.

Magyarország Kiváló Művésze

díjat vehetett át:

GRÁF ZSUZSANNA Liszt Ferenc-díjas karnagy, érdemes művész, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Rendkívüli Tehetségek Képzőjének oktatója, a Városmajori Gimnázium zenei tagozata és az Angelica Leánykar alapítója és vezetője;

MÉSZÖLY KATALIN Liszt Ferenc-díjas operaénekes, érdemes művész, a Magyar Állami Operaház örökös tagja.

Magyarország Érdemes Művésze díjban részesült:

KASSAI ISTVÁN Liszt Ferenc-díjas zongoraművész, a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja;

VÁRNAGY ANDREA Liszt Ferenc-díjas zongoraművész, a Zenevarázslat program alapítója, vezetője.

Kiemelkedő zenei előadó-művészeti tevékenysége elismeréseként Liszt Ferenc-díjban részesült:

BELLAI ESZTER operaénekes;

a **CORPUS HARSONA KVARTETT** tagjai;
– **PÁLINKÁS PÉTER** harsonaművész;

SÜTŐ ANDRÁS MIHÁLY
harsonaművész;

GÁSPÁR OLIVÉR harsonaművész;

HEGYI GÁBOR LÁSZLÓ harsonaművész;

FÁBIÁN ÉVA,
az Óbudai Népzenei Iskola népi énektanára;

FEJÉRVÁRI ZOLTÁN zongoraművész.

Kiemelkedő zenetudományi, zenekritikai és zene-ismeretterjesztő tevékenységéért Szabolcsi Bence-díjban részesült:

PÉTERI JUDIT
zenei szerkesztő.

80 éves korában elhunyt Eötvös Péter

A Szent István Renddel kitüntetett, kétszeres Kossuth-díjas zeneszerző, karmester, zenepedagógus, a magyar és nemzetközi kortárs zene kiemelkedő alakja volt. Eötvös Péter nem sokkal a halála előtt, március 15-e alkalmából kapta meg a Kossuth-nagydíjat "a különféle hangszeres műfajok mellett az operairodalmat is kiemelkedő alkotásokkal gazdagító művészete, a magyar klasszikus zene nemzetközi rangját növelő és a kortárs zene tolmácsolása terén is példaadó karmesteri tevékenysége, korszakos jelentőségű életműve elismeréseként."

Zenei pályáját a Vígszínház zenei vezetőjeként kezdte, majd a Stockhausen Ensemble tagja, 1978 és 1991 között pedig a Pierre Boulez által alapított Ensemble intercontemporain művészeti igazgatója volt. Eötvös Péter első operáját, a Három nővért éppen húsz évvel a lyoni ősbemutató után tavaly márciusban tűzte műsorára a Buenos Aires-i Teatro Colon, ősszel pedig a frankfurti operában mutatták be. 2015-ben fejezte be az Esterházy Péter szövegére írott Halleluja – Oratorium Balbulum című világi oratóriumát, két évvel később pedig – Hamburg után – a Műpában volt a magyarországi bemutatója Multiversum című, orgonára, Hammond-orgonára és zenekarra komponált versenyművének. A tervek szerint 2021-ben Berlinben lesz az ősbemutatója következő operájának, amely Jon Fosse norvég regényíró Trilógia című művén alapul.

Karmesterként az elmúlt évtizedekben a világ legnagyobb zenekarait, többek között a Berlini, a Müncheni, a Londoni és a Bécsi Filharmonikusokat dirigálta rendszeresen, első vendégkarmestere volt a Budapesti Fesztiválzenekarnak s a Nemzeti Filharmonikus Zenekarnak.

Utolsó búcsút vettek 2024 április 18-án Eötvös Pétertől, akit a barátok nevében Kovács Géza méltatott a Budapest Music Centerben

„Akinék fontos a szó, nehéz is.” Mondja a narrátor Esterházy Péter szövegében a Halleluja- Oratorium Balbulum elején.

Nehéz a szó, ha Eötvös Péter halála az ok, hogy beszéljünk.

Ma délben Eötvös Péter hamvai sírba kerültek. Többek között Bartók Béla, Kocsis Zoltán, Solti György, Jeney Zoltán sírja mellett. „Egész jó társaság.” Jegyezné meg huncut mosollyal kísérve, ha most itt lenne. Ám nincs itt és mi most azért vagyunk itt, hogy elsirassuk, hogy búcsút vegyünk tőle, hogy elvégezzük a halálakor elkezdett gyászunkat, és hogy elfogadjuk: egy olyan világban kell élnünk, ahol ő már nincsen.

A zenetörténet dolga lesz összegezni, feldolgozni életművét, mely hatalmasan magasodik fölénk. Muzsikuskok, zene körül tevékenykedők dolga lesz ezt az életművet életben tartani.

Én most az emberre, a barátokra próbálom emlékezni. Sokan vagyunk itt ebben a teremben és szerte a nagyvilágban, akik melegeghettünk barátságá tüzeinél. Tanítványok

és előadók, zeneszerzők és alkotótársak, családtagok és a szűkebben vett barátok tarka köre tanúsíthatja, hogy Eötvös Péter szelidsége lefegyverző volt, hogy következetessége nem ejtett máson sebet. Hogy céltudatossága szövetségessé tette az érdektelent is.

Sára Sándor mesélte, hogy a „Tüske a köröm alatt” c. filmje utómunkálatai során a zenei felvételek káoszba fulladtak. Ám miután a szerző, Eötvös Péter egyenesen Németországból megérkezett a filmgyár hangstúdiójába, felgyúrta ingujját, gyorsan szót értett a muzsikussal, műszaki munkatársakkal és néhány óra múlva kész volt a teljes film zenei felvétele. Sára Sándor hozzátette: „...és egy pillanatra sem emelte fel a hangját!...”

Egy másik emlékem 2000-ből való. A Nemzeti Filharmonikusok a Tavaszi Fesztiválra egy roppant kihívást jelentő műsorral készültek Péterrel. Bár addigra Kocsis Zoltán már edzette az együttest a kortárs zene befogadása és méltó megszólaltatása ügyében, de Bério Szimfóniája és az Atlantisz bemutatása egyazon koncerten: erős morgásra ingerelte a muzsikuskokat. Vegyes érzelmekkel vártam, miként

alakul az együttműködés a hatalmas előadói apparátus és a szerző-karmester között. A főpróba végén a muzsikuskok egyik képviselője egy üveg patinás tokajt átadva köszönte meg neki az együttesek nevében az élményt adó együttműködést. Lelkes taps, dobogás, kopogás kísérte a gesztust. Mint már megannyiszor, Péter szelíden megfogta a muzsikuskok kezét és elvezette őket abba a színes, csodálatos, vagy éppen megrendítő világba, melyet sokan korábban idegenkedve szemléltek.

Hogy halála mennyire megrendítette a zenei, a kulturális életet, jelzi az a sokszáz megjelent nekrológ, megemlékezés, mely a New York Timestől a Neue Zürcher Zeitungig tudatja: zeneóriás távozott közülünk.

A sajtó méltatásai mellett özönlenek a megrendült, személyes hangú levelek. Ezt például Sture Carlsson, a Svéd Előadóművészeti Szövetség elnöke, korábban a Göteborgi Szimfonikusok igazgatója írta:

„Péter nagyszerű ember volt, nagyszerű zeneszerző és karmester, meleg és befogadó személyiséggel.

Örömmel töltött el, hogy nagyon jó barátunkká vált a göteborgi évek alatt. Ha visszagondolok sok emlékemre a GSO-val töltött időmből, a Péter által vezényelt koncertek állnak a szívemhez legközelebb. A zenekar mélyen lesújtott tagjaitól sok levelet kapok melyekben jelzik, mennyire megrázza őket Péter halála. Másrészt sokan írják és mondják el, hogy Péterrel együtt dolgozni igazi öröm volt, és új zenei világot nyitott számukra azáltal, hogy a kortárs zenét elhozta Göteborgba. Szeretnék megkérni, hogy fejezd ki részvéteket Péter csodálatos feleségének, akivel sokszor találkoztam itt Göteborgban. Nagyon örülnék, ha beszédedbe néhány szót beleszólnél, hogy zenekarunk mennyire szeretett Péterrel dolgozni, és hogy nagy szomorúsággal fogadták a halálhírt."

Hosszú vándorlások után Eötvös Péter feleségével s alkotótársával végül itt, Magyarországon lelt újra otthonra. Pontosabban Budán a házukban és itt a Ferencvárosban, a BMC-ben. A BMC múlhatatlan érdeme többek között, hogy a Kurtág-házaspár és Eötvös Péter e páratlan intézmény szeretetének burkában, e csodálatos épületben

gazdagíthatta és gazdagíthatja az emberiség zenei kincseit. Itt talált otthonra az Eötvös Péter Kortárs Zenei Alapítvány is, melyöt kontinensről érkező növendékek mentorálásával, a kortárs zene előadási technikáinak, értelmezésének megismertetésével segíti a fiatal tehetségeket.

Nem véletlen, hogy Sture Carlsson ír Péter alkotótársáról, feleségéről, végül ápolójáról. Marika minden tekintetben társa volt Péternek, amiért csak hálások lehetünk neki. Azért is, mert librettókat írt Eötvös-operákhoz, azért is, mert profi menedzserként szervezte párja körül az életet, azért is, mert finom ételekkel, szép otthonnal tette őt boldoggá és azért is, mert amikor annak tudata már más világokban bolyongott, megtörölte és megsimogatta Péter meggyötört homlokát. Kívánom, hogy Péterrel való szerelmük a halálon túl is adjon neki erőt az életben. Amíg Marikára nem talált, összekötötte korábban életét két másik feleséggel, akikkel békével váltak el egymástól, viselték közös tragédiáikat és élték meg közös örömeiket.

Nemrég a világhírű énekessel, karmesterrel, volt Eötvös-tanítvánnyal

Barbara Hannigan-nel készült interjúban olvastam Eötvös Péterrel kapcsolatban a következőt: „A kedvessége maradt meg bennünk a legerősebben. Karmesterként is nagyon figyelmes volt, törődött velünk, gondja volt arra is, mire van szükségünk a próba vagy az előadás során. Végtelenül jóindulatú és nagylelkű ember volt. Valóban szolgálta a zenét, és elképesztő alázattal közelített hozzá. 2001 óta ismertem őt, és amikor elkezdtem vezényelni, az első pillanattól kezdve számíthattam a tanácsaira. Örökre magammal viszem mindazt, amit kaptam tőle. Különleges helye van a szívemben.”

Atlantisz elsüllyedt.

„...ahányan végre így együtt vagyunk, mind elmegyünk.” írja Weöres Sándor Bolero c. versében

Am amíg így együtt vagyunk, adjunk hálát, hogy életünkben olyan ajándékot kaphattunk, mint Eötvös Péter. És itt marad velünk nemcsak zenei hagyatéka, de barátsága, szeretete is.

Nyugodjék békében!

A Pannon Filharmonikusok-Pécs NKft. meghívásos próbajátékot hirdet az alábbi állásra:

II. HEGEDŰ SZÓLAMVEZETŐ

Első forduló	Második forduló
J. S. Bach: Egy tétel a szólószonátákból, partitákból W. A. Mozart: G-dúr, D-dúr, vagy A-dúr hegedűverseny 1. tétéle, kadenciával Romantikus, vagy XX. századi versenymű 1. tétéle, kadenciával	J. S. Bach: Máté passió - 39. ária „Erbarme dich” (szóló) W. A. Mozart: Szöktetés a szerájból - nyitány (II. hegedű) W. A. Mozart: Esz-dúr szimfónia, No. 39 - 2. és 4. tétel az ismétlőjelig (1. hegedű) J. Brahms: d-moll zongoraverseny III. tétel - fuga (II. hegedű) B. Smetana: Az eladott menyasszony 1-83. ütem (II. hegedű) R. Strauss: Don Juan - első oldal (II. hegedű) Bartók B.: Concerto - V. tétel eleje és fuga (II. hegedű)

Az írásbeli jelentkezéseket (fényképes szakmai életrajz) 2024. május 31-ig kérjük az alábbi címre küldeni:

Pannon Filharmonikusok-Pécs NKft. 7622 Pécs, Breuer Marcell sétány 4.

vagy az office@pfz.hu e-mail címre.

A zenekari szemelvényeket a jelentkezés regisztrálása után a meghívott pályázónak megküldjük, illetve személyesen a zenekar székházában átvehetők. Zongorakísérőt igény szerint biztosítunk; erre vonatkozó kérelmét a meghívást követően jelezze a jelölt.

A próbajáték tervezett időpontja: 2024. június 5. 13.00

A pontos időpontról a meghívott pályázónak később adunk tájékoztatást.

A próbajáték helyszíne: Kodály Központ (7622 Pécs, Breuer Marcell sétány 4.) Az állás betöltése: megegyezés szerint.

Bővebb felvilágosítást a 72/500-328 ill. 20/ 449 85 02 telefonszámon adunk!